



## Zbiór Orzeczeń

OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO  
VERICY TRSTENJAK  
przedstawiona w dniu 12 stycznia 2012 r.<sup>1</sup>

### **Sprawa C-620/10**

**Migrationsverket  
przeciwko  
Nuriji Kastrati  
Valdrinie Kastrati  
Valdrinowi Kastrati**

[wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Kammarrätten i Stockholm Migrationsöverdomstolen (Szwecja)]

Prawo azylowe — Rozporządzenie nr 343/2003 — Określenie państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o azyl — Wjazd na podstawie wizy Schengen — Złożenie wniosku o azyl w państwie członkowskim, które nie wydało wizy Schengen — Wniosek o wydanie zezwolenia na pobyt złożony w państwie pobytu — Wycofanie wniosku o azyl — Przyjęcie osoby ubiegającej się o azyl przez państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o azyl

### **I – Wprowadzenie**

1. Niniejszy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Kammarrätten i Stockholm Migrationsöverdomstolen (szwedzki naczelny sąd administracyjny w Sztokholmie, wydział ds. migracji) dotyczy wykładni rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania państwa członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl wniesionego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego<sup>2</sup>. Sąd krajowy dąży zasadniczo do ustalenia tego, w jaki sposób wycofanie wniosku o azyl przez osobę ubiegającą się o udzielenie azylu, która złożyła taki wniosek tylko w jednym państwie członkowskim, wpływa na zastosowanie rozporządzenia nr 343/2003.

### **II – Ramy prawne**

#### *A – Rozporządzenie nr 343/2003*

2. Artykuł 1 rozporządzenia nr 343/2003 ma następujące brzmienie:

„Niniejsze rozporządzenie ustanawia kryteria i mechanizmy określania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrywanie wniosku o udzielenie azylu wniesionego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego”.

1 — Język oryginału: słoweński.

2 — Dz U. L 50, s. 1.

3. Artykuł 2 lit. f) rozporządzenia nr 343/2003 definiuje wycofanie wniosku o udzielenie azylu jako działanie, w wyniku którego osoba ubiegająca się o azyl kończy procedurę rozpoczętą przedłożeniem swojego wniosku o udzielenie azylu, zgodnie z prawem krajowym, wyraźnie albo milcząco.

4. Artykuł 3 ust. 1 rozporządzenia nr 343/2003 stanowi:

„Państwa członkowskie rozpatrują wniosek każdego obywatela państwa trzeciego, który składa wniosek jakimkolwiek państwu członkowskiemu na granicy lub na jego terytorium. Wniosek jest rozpatrywany przez jedno państwo członkowskie, którym jest państwo, które kryteria wymienione w rozdziale III wskazują jako odpowiedzialne”.

5. Artykuł 4 rozporządzenia nr 343/2003 ma następujące brzmienie:

„1. Proces określania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrywanie wniosku o udzielenie azylu na podstawie niniejszego rozporządzenia rozpoczyna się, gdy tylko wniosek o udzielenie azylu zostanie po raz pierwszy złożony w państwie członkowskim.

[...]

5. Osoba ubiegająca się o azyl, przebywająca w innym państwie członkowskim i tam składająca wniosek o udzielenie azylu po wycofaniu swojego wniosku w trakcie procesu określania państwa odpowiedzialnego, zostaje przyjęta z powrotem, na warunkach ustanowionych w art. 20, przez państwo członkowskie, w którym wniosek o udzielenie azylu został złożony, w celu zakończenia procesu określenia państwa odpowiedzialnego za rozpatrywanie wniosku o udzielenie azylu.

Obowiązek ten wygasa, jeżeli osoba ubiegająca się o azyl opuściła w międzyczasie terytoria państw członkowskich na okres dłuższy niż trzy miesiące lub uzyskała dokument stałego pobytu od państwa członkowskiego”.

6. Artykuł 5 rozporządzenia nr 343/2003 stanowi:

„1. Kryteria określania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrywanie wniosku o udzielenie azylu stosuje się w kolejności, w jakiej są one wymienione w niniejszym rozdziale.

2. Państwo członkowskie odpowiedzialne zgodnie z kryteriami określone jest na podstawie sytuacji istniejącej w chwili, w której osoba ubiegająca się o azyl po raz pierwszy złożyła wniosek w państwie członkowskim”.

7. Zgodnie z art. 9 rozporządzenia nr 343/2003:

„1. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o azyl jest w posiadaniu ważnego dokumentu stałego pobytu, państwo członkowskie, które wystawiło dokument, jest odpowiedzialne za rozpatrywanie wniosku o udzielenie azylu.

2. W przypadku gdy osoba jest w posiadaniu ważnej wizy, państwo członkowskie, które wydało wizę, jest odpowiedzialne za rozpatrywanie wniosku o udzielenie azylu [...].

[...]”.

8. Zgodnie z art. 16 rozporządzenia nr 343/2003:

„1. Państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrywanie wniosku o udzielenie azylu na podstawie niniejszego rozporządzenia jest zobowiązane do

- a) przejścia, na warunkach ustanowionych w art. 17–19, osoby ubiegającej się o azyl, która złożyła wniosek o udzielenie azylu w innym państwie członkowskim;
- b) ukończenia rozpatrywania wniosku o udzielenie azylu;
- c) przyjęcia z powrotem, na warunkach ustanowionych w art. 20, wnioskodawcy, którego wniosek jest rozpatrywany i który przebywa nielegalnie w innym państwie członkowskim;
- d) przyjęcia z powrotem, na warunkach ustanowionych w art. 20, wnioskodawcy, który wycofał wniosek o udzielenie azylu w trakcie jego rozpatrywania i złożył wniosek w innym państwie członkowskim;
- e) przyjęcia z powrotem, na warunkach ustanowionych w art. 20, obywatela państwa trzeciego, którego wniosek został odrzucony i który przebywa na terytorium innego państwa członkowskiego bez pozwolenia.

2. W przypadku gdy państwo członkowskie wydaje wnioskodawcy dokument stałego pobytu, obowiązki określone w ust. 1 przechodzą na to państwo członkowskie.

3. Obowiązki określone w ust. 1 wygasają, w przypadku gdy obywatel państwa trzeciego opuścił terytorium państw członkowskich na okres co najmniej trzech miesięcy, chyba że obywatel państwa trzeciego jest w posiadaniu ważnego dokumentu stałego pobytu wydanego przez państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrywanie wniosku.

4. Obowiązki określone w ust. 1 lit. d) i e) wygasają podobnie w przypadku, gdy państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrywanie wniosku, po wycofaniu lub odrzuceniu wniosku o udzielenie azylu przyjęło i rzeczywiście wprowadza w życie niezbędne przepisy, zanim obywatel państwa trzeciego może wyjechać do swojego kraju pochodzenia lub do innego państwa, do którego może podróżować zgodnie z prawem”.

#### B – Dyrektywa 2005/85

9. Artykuł 19 dyrektywy Rady 2005/85/WE z dnia 1 grudnia 2005 r. w sprawie ustanowienia minimalnych norm dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy w państwach członkowskich<sup>3</sup>, zatytułowany „Procedura w przypadku wycofania wniosku”, ma następujące brzmienie:

- „1. Jeżeli państwo członkowskie przewiduje na mocy prawa krajowego możliwość wyraźnego wycofania wniosku, kiedy osoba ubiegająca się o azyl wyraźnie wycofa swój wniosek o udzielenie azylu, państwa członkowskie zapewniają, aby organ rozpatrujący podjął decyzję o umorzeniu postępowania albo o odrzuceniu wniosku.
- 2. Państwa członkowskie mogą również postanowić, że organ rozpatrujący może zdecydować o umorzeniu postępowania bez podejmowania decyzji. W takim przypadku państwa członkowskie zapewniają, aby organ rozpatrujący zamieścił odpowiednią informację w aktach wnioskodawcy”.

10. Artykuł 20 dyrektywy 2005/85, zatytułowany „Procedura w przypadku domniemanego wycofania lub zaprzestania popierania wniosku”, ma następujące brzmienie:

„1. Gdy istnieją rozsądne powody, aby uważać, że osoba ubiegająca się o azyl w sposób domniemany wycofała wniosek o udzielenie azylu lub zaprzestała jego popierania, państwa członkowskie zapewniają, aby organ rozpatrujący podjął decyzję o umorzeniu postępowania albo o odrzuceniu wniosku na takiej podstawie, że wnioskodawca nie przedstawił okoliczności uzasadniających nadanie mu statusu uchodźcy zgodnie z dyrektywą 2004/83/WE.

<sup>3</sup> — Dz.U. L 326, s. 13.

[...]

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby wnioskodawca, który zgłosił się ponownie do właściwego organu po podjęciu decyzji o umorzeniu postępowania, o której mowa w ust. 1, był upoważniony do żądania ponownego otwarcia sprawy, chyba że żądanie takie rozpatrywane jest zgodnie z art. 32 i 34.

Państwa członkowskie mogą ustanowić terminy, których niedotrzymanie uniemożliwia ponowne otwarcie sprawy wnioskodawcy.

Państwa członkowskie zapewniają, aby taka osoba nie została wydalona z naruszeniem zasady non-refoulement.

Państwa członkowskie mogą zezwolić organowi rozpatrującemu na ponowne podjęcie rozpatrywania od etapu, na którym zostało ono umorzone”.

### III – Okoliczności faktyczne, postępowanie przed sądem krajowym i pytania prejudycjalne

11. Skarżący w postępowaniu przed sądem krajowym, N. Kastrati i jej dwoje niepełnoletnich dzieci, są obywatelami państwa trzeciego, którzy przybyli na terytorium Schengen z wizą Schengen wydaną przez organy francuskie. Po wystąpieniu przez nich o azyl w Szwecji w dniu 30 kwietnia 2009 r. Migrationsverk (krajowy urząd ds. imigracyjnych) wystąpił w dniu 4 czerwca 2009 r. na podstawie rozporządzenia nr 343/2003 o przejęcie przez Francję rodziny w celu rozpatrzenia wniosków o azyl. W dniu 16 lipca 2009 r. skarżący w postępowaniu przed sądem krajowym wystąpili w Szwecji o zezwolenie na pobyt ze względu na powiązanie z osobą zamieszkałą w Szwecji i w dniu 22 czerwca 2009 r. wycofali swoje wnioski o azyl. Po zadeklarowaniu przez organy francuskie w dniu 23 lipca 2009 r. gotowości do przejęcia skarżących w postępowaniu przed sądem krajowym Migrationsverk podjął w dniu 30 lipca 2009 r. decyzję o oddaleniu wniosków o udzielenie azylu oraz wniosków o zezwolenie na pobyt wskazując na odpowiedzialność Francji i zarządził przekazanie skarżących Francji na podstawie art. 19 ust. 1 i 3 rozporządzenia nr 343/2003.

12. Skarga wniesiona na tę decyzję do Länsrätt i Skåne län (okręgowego sądu administracyjnego okręgu Skåne), Migrationsdomstol (sądu ds. imigracyjnych) doprowadziła do stwierdzenia jej nieważności i odesłania sprawy do Migrationsverket do ponownego rozpoznania przesłanek udzielenia zezwolenia na pobyt, ze wskazaniem na to, że po wycofaniu wniosków o azyl rozporządzenie nr 343/2003 nie znajduje już zastosowania. Od tego orzeczenia Migrationsverk wniósł odwołanie do sądu krajowego i podniósł, że rozporządzenie nr 343/2003 znajduje zastosowanie również po wycofaniu wniosków o azyl.

13. W związku z wątpliwościami w przedmiocie zastosowania rozporządzenia nr 343/2003 w przypadku takim, jak rozpatrywany przez sąd krajowy, sąd ten postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

- „1) Czy z uwagi między innymi na postanowienia art. 5 ust. 2 rozporządzenia nr 343/2003 lub też w braku innych postanowień regulujących ustanie odpowiedzialności państwa członkowskiego za rozpoznanie wniosku o azyl w rozporządzeniu niż postanowienia art. 4 ust. 5 akapit drugi i art. 16 ust. 3 i ust. 4 rozporządzenie nr 343/2003 należy interpretować w ten sposób, że wycofanie wniosku o azyl nie ma wpływu na możliwość stosowania tego rozporządzenia?
- 2) Czy etap postępowania, w którym następuje wycofanie wniosku o azyl, ma znaczenie dla odpowiedzi na pytanie pierwsze?”.

#### IV – Postępowanie przed Trybunałem

14. Postanowienie odsyłające z dnia 16 grudnia 2010 r. wpłynęło do sekretariatu Trybunału w dniu 27 grudnia 2010 r. W ramach procedury pisemnej uwagi przedstawili skarżący w postępowaniu przed sądem krajowym, Republika Federalna Niemiec, Republika Grecka, Republika Włoska, Królestwo Niderlandów, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej i Komisja Europejska. W rozprawie w dniu 30 listopada 2011 r. udział wzięli skarżący w postępowaniu przed sądem krajowym, Migrationsverk, Republika Grecka, Królestwo Niderlandów i Komisja.

#### V – Argumenty stron

15. Rządy niemiecki, niderlandzki i brytyjski uważają, że rozporządzenie nr 343/2003 znajduje zastosowanie również w nieuregulowanym tam wyraźnie przypadku wycofania jedynego wniosku o udzielenie azylu. W zakresie w jakim rozporządzenie nr 343/2003 ma za przedmiot wycofanie jednego z wielu wniosków o udzielenie azylu, wynika z niego, że wycofanie pozostaje bez wpływu na raz ustanowioną odpowiedzialność państwa członkowskiego. Ponadto jednym z celów rozporządzenia jest wyłączenie sytuacji, w której określenie odpowiedzialnego państwa członkowskiego należy do dyspozycji osoby ubiegającej się o azyl w drodze ciągłej zmiany wniosków o udzielenie azylu i utrzymanie w mocy odpowiedzialności oraz odpowiedzialnego państwa członkowskiego do ostatecznego zakończenia procedury. Jeżeli więc wniosek o udzielenie azylu zostanie raz złożony, to jest on podstawą dalszego zastosowania rozporządzenia nr 343/2003.

16. Natomiast rządy grecki i włoski oraz Komisja są zdania, że wycofanie jedynego wniosku o udzielenie azylu powoduje wyłączenie zastosowania rozporządzenia nr 343/2003. Przypadki dalszego zastosowania rozporządzenia mimo wycofania wniosku o udzielenie azylu są w rozporządzeniu uregulowane w sposób wyczerpujący. Poprzez wycofanie jedynego wniosku złożonego w Unii wnioskodawca wskazuje wyraźnie, że nie zamierza już ubiegać się o przyznanie ochrony międzynarodowej. Stąd też nieaktualna staje się podstawa zastosowania rozporządzenia nr 343/2003, którego celem jest z jednej strony zagwarantowanie osobie ubiegającej się o azyl szybkiej procedury, a z drugiej strony zapobieżenie ewentualnym nadużyciom polegającym na składaniu wielu jednoczesnych lub następujących po sobie wniosków o udzielenie azylu.

17. Skarżący w postępowaniu przed sądem krajowym wskazują, że w żadnym momencie nie zamierzali żądać azylu, lecz jedynie wydania zezwolenia na pobyt. Wniosek o udzielenie azylu został złożony jedynie wskutek namowy ze strony Migrationsverk.

#### VI – Ocena prawna

##### A – W przedmiocie pierwszego pytania prejudycjalnego

18. W drodze pierwszego pytania prejudycjalnego sąd zmierza zasadniczo do ustalenia, czy osoba ubiegająca się o azyl, która wystąpiła z wnioskiem o udzielenie azylu w państwie członkowskim, może wyłączyć się z zakresu zastosowania rozporządzenia nr 343/2003 poprzez wycofanie tego wniosku, jeżeli nie złożyła kolejnego wniosku o udzielenie azylu w innym państwie członkowskim.

19. Jeżeli chodzi o argument skarżących, że w żadnym momencie nie zamierzali oni żądać azylu, w związku z czym ich wniosek należy w istocie ocenić nie jako wniosek o udzielenie azylu w rozumieniu rozporządzenia nr 343/2003, ale raczej jako wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt, należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału jedynie sąd krajowy jest właściwy do określenia przedmiotu pytań, które zamierza przedstawić Trybunałowi. Jedynie bowiem do sądów krajowych, przed którymi zawisł spór i na których spoczywa odpowiedzialność za przyszły wyrok, należy w konkretnej sprawie zarówno ocena, czy do wydania wyroku jest im niezbędne

uzyskanie orzeczenia prejudycjalnego, jak i ocena znaczenia pytań, które zadają Trybunałowi<sup>4</sup>. W związku z tym Trybunał nie jest również właściwy do ustalania faktów w postępowaniu przed sądem krajowym.

20. Do sądu krajowego należy zatem ocena, z uwzględnieniem argumentów skarżących w postępowaniu przed tym sądem, czy rozpatrywany wniosek tych skarżących należy uznać za wniosek o udzielenie azylu w rozumieniu rozporządzenia nr 343/2003. Na podstawie zawartej w art. 2 lit. c) rozporządzenia nr 343/2003 definicji „wniosku o udzielenie azylu” sąd krajowy musi więc ustalić, czy wniosek złożony przez skarżących w postępowaniu przed nim stanowi wniosek, który należy zakwalifikować jako wniosek o zapewnienie ochrony międzynarodowej na podstawie Konwencji genewskiej o statusie uchodźców. Jeżeli sąd krajowy ma wątpliwości co do zastosowania tej definicji w konkretnym kontekście zawisłej przed nim sprawy, to powinien zwrócić się do Trybunału w drodze nowego uzasadnionego wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym o udzielenie dalszych wyjaśnień w przedmiocie zastosowania tej definicji w przypadku takim, jak rozpatrywany w postępowaniu przed sądem krajowym.

21. W razie stwierdzenia przez sąd krajowy, że wniosek skarżących w postępowaniu przed nim należy uznać za wniosek o udzielenie azylu w rozumieniu rozporządzenia nr 343/2003, pojawia się przedstawione przez ten sąd pytanie o skutki prawne wycofania tego wniosku przez skarżących w postępowaniu przed sądem krajowym.

22. Mimo że rozpatrywany w postępowaniu przed sądem krajowym przypadek wycofania jedynego wniosku o udzielenie azylu i wynikające z tego skutki nie są wyraźnie uregulowane w rozporządzeniu nr 343/2003, systemowa wykładnia tego rozporządzenia w świetle jego brzmienia i celu prowadzi, moim zdaniem, do konkluzji, że osoba ubiegająca się o azyl, która złożyła tylko jeden wniosek o udzielenie azylu, nie może wykluczyć zastosowania rozporządzenia nr 343/2003 do tego wniosku poprzez jego jednostronne wycofanie.

23. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału przy dokonywaniu wykładni przepisu prawa Unii należy uwzględniać nie tylko jego brzmienie, ale również kontekst oraz cele uregulowań, których część on stanowi<sup>5</sup>.

24. Główne cele rozporządzenia nr 343/2003 zostały przedstawione przez Komisję w jej wniosku z dnia 26 lipca 2001 r. o przyjęcie rozporządzenia<sup>6</sup>. W pkt 2.1, pod tytułem „Cele”, jest mowa z jednej strony o zagwarantowaniu prawa do azylu poprzez szybką, opierającą się na obiektywnych kryteriach i sprawiedliwą dla zainteresowanego procedurę, a z drugiej strony również o zapobieżeniu nadużyciom związanym ze składaniem wielu wniosków w różnych państwach członkowskich poprzez szybkie określenie jedynie jednego odpowiedzialnego państwa członkowskiego. Odpowiedzialne powinno być zasadniczo to państwo członkowskie, które miało największy udział we wjeździe osoby ubiegającej się o azyl na terytorium państw członkowskich<sup>7</sup> lub w jej pobycie na tym terytorium poprzez wydanie tej osobie wizy lub zezwolenia na pobyt, brak prawidłowej kontroli granic zewnętrznych lub umożliwienie wjazdu bez wizy<sup>8</sup>.

4 — Zobacz wyroki: z dnia 30 listopada 2006 r. w sprawach połączonych C-376/05 i C-377/05 Brünsteiner i Autohaus Hilgert, Zb.Orz. s. I-11383, pkt 26; a także z dnia 5 maja 2011 r. w sprawie C-316/09 MSD Sharp, Zb.Orz. s. I-3249, pkt 21.

5 — Zobacz wyroki: z dnia 18 maja 2000 r. w sprawie C-301/98 KVS International, s. I-3583, pkt 21; z dnia 23 listopada 2006 r. w sprawie C-300/05 ZVK, Zb.Orz. s. I-11169, pkt 15; z dnia 29 stycznia 2009 r. w sprawie Petrosian i in., Zb.Orz. s. I-495, pkt 34.

6 — Wniosek o przyjęcie rozporządzenia Rady ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania państwa członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl wniesionego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego COM(2001) 447 wersja ostateczna.

7 — Zgodnie z art. 1 i 2 protokołu załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską Dania początkowo nie przystąpiła do rozporządzenia nr 343/2003 (zob. motyw 18), a zakres zastosowania tego rozporządzenia został rozszerzony na Danię na podstawie Umowy pomiędzy Wspólnotą Europejską i Królestwem Danii w sprawie kryteriów i mechanizmów określania państwa członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl wniesionego w Danii lub innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, i systemu Eurodac do porównywania odcisków palców w celu skutecznego stosowania konwencji dublińskiej (Dz.U. 2006, L 66, s. 38). Również niektóre państwa trzecie przystąpiły na mocy umów międzynarodowych do systemu Unii dotyczącego określania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za wnioski o udzielenie azylu, przykładowo Konfederacja Szwajcarska (Dz.U. 2008, L 53, s. 5).

8 — Zobacz przywołany powyżej w przypisie 6 wniosek o przyjęcie rozporządzenia, pkt 3.1.

25. Te sformułowane przez Komisję główne cele znalazły następnie swój wyraz także w rozporządzeniu nr 343/2003. Motywy 3 i 4 wymieniają jako zasadniczy cel zapewnienie szybkiego określenia państwa odpowiedzialnego na podstawie jasnej i wykonalnej metody w celu zagwarantowania skutecznego dostępu do procedur. W art. 3 rozporządzenia nr 343/2003 unormowana jest podstawowa zasada, zgodnie z którą każdy wniosek o udzielenie azylu jest rozpatrywany tylko przez jedno państwo członkowskie. W ten sposób zapobiega się z jednej strony doprowadzeniu do sytuacji „refugees in orbit”, a więc sytuacji, w której osoby ubiegające się o azyl są przekazywane pomiędzy państwami członkowskimi, a w efekcie ich prawo do azylu zostaje praktycznie pozbawione znaczenia; z drugiej strony poprzez wyłączenie niekontrolowanego dalszego przemieszczania się przy wszczynaniu równoległych lub sukcesywnych procedur w sprawie udzielenia azylu uniemożliwiane jest również tak zwane *asylum shopping*<sup>9</sup>.

26. W duchu ostatniego wymienionego celu już pod rządami zawartej w Dublinie w dniu 15 czerwca 1990 r. Konwencji określającej państwo odpowiedzialne za rozpatrywanie wniosków o udzielenie azylu wniesionych w jednym z państw członkowskich Wspólnot Europejskich<sup>10</sup> zostało przyjęte rozporządzenie Rady (WE) nr 2725/2000<sup>11</sup> z dnia 11 grudnia 2000 r. dotyczące ustanowienia systemu „Eurodac” do porównywania odcisków palców w celu skutecznego stosowania konwencji dublińskiej<sup>12</sup>. Służyło ono przede wszystkim stosowaniu i wykonaniu konwencji dublińskiej, która została zastąpiona przez rozporządzenie nr 343/2003. W tym względzie istnieje związek między tymi rozporządzeniami<sup>13</sup>, co podkreśla, że ustalenie odpowiedzialnego państwa członkowskiego również powinno zostać zabezpieczone poprzez porównywanie danych<sup>14</sup>.

27. Rozdział III rozporządzenia nr 343/2003 zawiera w związku z tym wymienione według hierarchii kryteria określania odpowiedzialnego państwa członkowskiego<sup>15</sup>, co ma realizować wymóg określania odpowiedzialnego państwa członkowskiego wyłącznie na podstawie obiektywnych kryteriów i służyć celowi zapobiegania nadużyciom w związku z kilkoma jednocześnie lub kolejno po sobie złożonymi wnioskami poprzez określenie tylko jednego państwa odpowiedzialnego.

28. Właśnie ta kwestia, czyli określenie państwa odpowiedzialnego, jest głównym celem rozporządzenia nr 343/2003. W przedmiocie zastosowania rozporządzenia nr 343/2003 art. 4 ust. 1 stanowi, że proces określania państwa odpowiedzialnego za rozpatrywanie wniosku o udzielenie azylu rozpoczyna się, gdy tylko wniosek o udzielenie azylu zostanie po raz pierwszy złożony w państwie członkowskim. Natomiast właściwe rozpatrzenie wniosku następuje na podstawie prawa krajowego danego państwa członkowskiego z poszanowaniem dyrektywy 2005/85 oraz dyrektywy Rady 2004/83/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych norm uznawania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców za uchodźców lub osoby, które z innych względów wymagają ochrony międzynarodowej, statusu tych osób oraz zakresu przyznawanej pomocy<sup>16</sup>.

29. Komisja słusznie wskazuje w swoich pisemnych uwagach na okoliczność, że procedura udzielania azylu składa się przy uwzględnieniu całokształtu uregulowań z dwóch etapów, a mianowicie określania państwa odpowiedzialnego po złożeniu pierwszego wniosku o udzielenie azylu w zastosowaniu rozporządzenia nr 343/2003 i następnie właściwego rozpatrywania tego wniosku, które należy do

9 — Zobacz w tym względzie M. Hermann, w: K. Hailbronner (Hrsg.), *EU Immigration and Asylum Law*, München 2010, komentarz do rozporządzenia 343/2003, art. 1 pkt 20 i nast.; C. Filzwieser, A. Sprung, *Dublin II-Verordnung. Das Europäische Asylzuständigkeitsystem*, 3. Auflage 2010, art. 3, pkt K6; B. Huber, R. Göbel-Zimmermann, *Ausländer- und Asylrecht*, 2. Auflage, München 2008, pkt 1885.

10 — Dz.U. 1997, C 254, s. 1.

11 — Dz.U. L 316, s. 1.

12 — W odniesieniu do ogólnej analizy aspektów prawa ochrony danych i kontekstu gromadzenia danych osobowych w bazie danych Eurodac zob. H. Hofmann, G. Rowe, A. Türk, *Administrative Law and Policy of the European Union*, Oxford 2011, s. 480 i nast.

13 — Zobacz sprawozdanie Komisji w sprawie oceny systemu dublińskiego, COM(2007) 299 wersja ostateczna, pkt 2.1, M. Hermann, *ibidem* (ww. w przypisie 9), art. 1, pkt 46.

14 — B. Huber, R. Göbel-Zimmermann, *ibidem* (ww. w przypisie 9), pkt 1904, K. Hailbronner, *Asyl- und Ausländerrecht*, 2. Auflage, Stuttgart 2008, pkt 46; C. Filzwieser, A. Sprung, *ibidem* (ww. w przypisie 9), art. 9, pkt K2.

15 — Zobacz w tym względzie D. Alland, C. Chassin, *Répertoire de droit international*, rubryka *Asile*, pkt 46.

16 — Dz.U. L 304, s. 12.

państwa odpowiedzialnego i w którego ramach muszą być przestrzegane minimalne normy zgodnie z dyrektywą 2005/85. Chodzi zatem o dwa różniące się od siebie etapy procedury udzielania azylu. Ta koncepcja była już punktem wyjścia przy pierwszych rozważaniach dotyczących przyjęcia dyrektywy 2005/85<sup>17</sup> i znalazła później także wyraz w jej motywie 29, który wyraźnie stanowi, że dyrektywa 2005/85 nie dotyczy procedur objętych rozporządzeniem nr 343/2003. Celem rozporządzenia nr 343/2003 nie jest zatem stworzenie gwarancji proceduralnych dla osób ubiegających się o azyl w sensie ustanowienia przesłanek uwzględniania lub odrzucania ich wniosków o udzielenie azylu<sup>18</sup>. Rozporządzenie to reguluje bowiem przede wszystkim podział obowiązków i zadań pomiędzy państwa członkowskie. W tym kontekście przepisy rozporządzenia nr 343/2003, które dotyczą obowiązków państw członkowskich wobec osób ubiegających się o azyl podlegających procedurze na podstawie konwencji dublińskiej, odnoszą się w zasadzie tylko do przebiegu procedury w relacjach między państwami członkowskimi lub mają na celu zapewnienie zgodności z innymi aktami z zakresu prawa azylowego<sup>19</sup>.

30. W kontekście odpowiedzialności rozporządzenie nr 343/2003 zawiera również uregulowania, które dotyczą wpływu wycofania wniosku o udzielenie azylu na procedurę określania państwa odpowiedzialnego za rozpatrywanie takiego wniosku. Wyraźne przepisy zostały jednak ustanowione tylko w odniesieniu do przypadku, gdy wycofany zostaje jeden z wielu wniosków o udzielenie azylu, jak choćby te zawarte w art. 4 ust. 5 lub art. 16 ust. 1 lit. d) i art. 16 ust. 4. Przepisy te dotyczą w szczególności przypadków, w których osoba ubiegająca się o azyl wycofała swój wniosek o udzielenie azylu jeszcze w trakcie procesu określania państwa odpowiedzialnego (art. 4 ust. 5), tudzież wycofała go dopiero w trakcie rozpatrywania [art. 16 ust. 1 lit. d)] i złożyła nowy wniosek w innym państwie członkowskim.

31. Jednakże skutki prawne wycofania wniosku o udzielenie azylu złożonego w państwie członkowskim, któremu nie towarzyszyło złożenie nowego wniosku w innym państwie członkowskim, nie zostały wyraźnie unormowane w rozporządzeniu nr 343/2003.

32. Moim zdaniem przyczyną tego, że skutki wycofania jedyne wniosku o udzielenie azylu nie są wyraźnie uregulowane w rozporządzeniu nr 343/2003, jest to, że w tym przypadku nie może powstać konflikt kompetencyjny. Nie można jednak z tego wywieść, że wycofanie wniosku o udzielenie azylu przez wnioskodawcę, który nie wniósł żadnych innych wniosków o udzielenie azylu, mogłoby eo ipso skutkować wyłączeniem zastosowania rozporządzenia nr 343/2003.

33. Uznanie, że rozporządzenie dotyczy tylko przypadku złożenia wniosku o udzielenie azylu i że stosowna konieczność ochrony nie ma miejsca, jeżeli wnioskodawca poprzez wycofanie swojego wniosku komunikuje, że nie żąda już ochrony, wydaje się na pierwszy rzut oka przekonujące, tym bardziej że brak wymienienia takiej sytuacji mógłby uzasadniać wniosek, iż w związku z tym rozporządzenie nie ma zastosowania w takim przypadku.

34. Niemniej z całościowej systematyki uregulowań dotyczących procedury udzielania azylu wynika, że w zasadzie jedynie ostateczne zakończenie procedury udzielania azylu prowadzi do ustania ustalonej uprzednio odpowiedzialności państwa członkowskiego. Ponadto nie należy przyjmować, że nastąpiło takie ostateczne zakończenie, w sytuacji gdy obywatel państwa trzeciego nie podtrzymuje swojego wniosku o udzielenie azylu, lecz dopiero w sytuacji gdy właściwe władze państwa członkowskiego podjęły końcową decyzję.

17 — Wniosek o przyjęcie dyrektywy Rady 2005/85/WE z dnia 1 grudnia 2005 r. w sprawie ustanowienia minimalnych norm dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy w państwach członkowskich, COM(2000) 578 wersja ostateczna, pkt 2 uzasadnienia.

18 — Tak też B. Huber, R. Göbel-Zimmermann, *ibidem* (ww. w przypisie 9), pkt 1885; J. Bergmann, w: Renner, *Ausländerrecht*, 9. Auflage, 2011, pkt 130.

19 — Zobacz w tym względzie przykładowo wniosek kryteria przyjęcia rozporządzenia ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania państwa członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl wniesionego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego COM(2008) 820 wersja ostateczna, w szczególności pkt 3 uzasadnienia.



35. Za taką wykładnią przemawia samo brzmienie rozporządzenia nr 343/2003.

36. Przykładowo zawarta w art. 2 lit. f) rozporządzenia nr 343/2003 definicja wycofania wniosku o udzielenie azylu, zgodnie z którą jest to działanie, w wyniku którego osoba ubiegająca się o azyl kończy procedurę rozpoczętą przedłożeniem swojego wniosku o udzielenie azylu, „zgodnie z prawem krajowym”, wyraźnie albo milcząco, dowodzi, że oświadczenie o wycofaniu wniosku może zakończyć procedurę tylko przy poszanowaniu właściwych przepisów krajowych. Ponieważ te przepisy krajowe muszą być zgodne z wymogami dyrektywy 2005/85, odpowiedź na pytanie o to, jakie skutki wycofanie wniosku o udzielenie azylu wywołuje dla zastosowania rozporządzenia nr 343/2003, wynika wyłącznie z całościowej oceny tego rozporządzenia wraz z dyrektywą 2005/85.

37. Zgodnie z dyrektywą 2005/85 obywatela państwa trzeciego, który wystąpił o azyl w państwie członkowskim, nie należy uznawać za osobę nielegalnie przebywającą na terytorium tego państwa członkowskiego, dopóki nie wejdzie w życie decyzja odmowna w sprawie wniosku o azyl lub decyzja o odebraniu mu prawa do pobytu jako osobie ubiegającej się o azyl<sup>20</sup>.

38. Takie nabranie mocy przez odrzucenie wniosku o azyl lub odebranie prawa pobytu wymaga podjęcia decyzji przez właściwe władze państwa członkowskiego. W odniesieniu do przypadku wyraźnego wycofania wniosku o udzielenie azylu art. 19 dyrektywy 2005/85 stanowi, że jeżeli państwo członkowskie przewiduje na mocy prawa krajowego możliwość wyraźnego wycofania wniosku, kiedy osoba ubiegająca się o azyl wyraźnie wycofa swój wniosek o udzielenie azylu, należy zapewnić, aby organ rozpatrujący podjął decyzję o umorzeniu postępowania albo o odrzuceniu wniosku. Decyzja organu rozpatrującego o odrzuceniu wniosku lub formalnym umorzeniu postępowania jest konieczna w równej mierze w przypadku domniemanego wycofania wniosku o azyl zgodnie z art. 20 wspomnianej dyrektywy.

39. Z tych rozważań wynika, że oświadczenie wnioskodawcy o wycofaniu wniosku o udzielenie azylu nie powoduje eo ipso zakończenia procedury udzielania azylu. W tym względzie jest bowiem każdorazowo konieczne podjęcie decyzji przez organ rozpatrujący państwa odpowiedzialnego. To zakłada jednakże nieodzownie, że właściwy organ rozpatrujący, mimo złożenia przez wnioskodawcę oświadczenia o wycofaniu wniosku o udzielenie azylu, może jeszcze zostać określony zgodnie z wymogami rozporządzenia nr 343/2003.

40. W przedmiocie znaczenia prawnego i administracyjnego zakończenia procedury udzielania azylu w przypadku dobrowolnego wycofania wniosku o azyl Komisja wskazała już w swoim pierwszym wniosku o przyjęcie dyrektywy 2005/85, że tylko poprzez takie zakończenie można zapewnić, że państwo członkowskie będzie mogło wykorzystać właściwe informacje, jeżeli osoba ubiegająca się o azyl znów pojawi się w tym samym lub innym państwie członkowskim i pojawi się kwestia odpowiedzialności za rozpatrywanie nowego wniosku<sup>21</sup>.

41. Również po wyczerpujących konsultacjach i wysłuchaniu wszystkich państw członkowskich ten punkt widzenia nie tylko utrzymał się w znacznie zmienionym wniosku Komisji z dnia 18 czerwca 2002 r. o przyjęcie dyrektywy, ale wręcz w wyjaśnieniach do zaproponowanych przepisów dyrektywy podkreślono, że ustanowienie jasnych i precyzyjnych standardów w zakresie postępowania w razie przerwania lub zaprzestania procedury – wskutek wyraźnego wycofania wniosku o azyl (art. 19) lub z innych przyczyn (art. 20) – jest uważane za niezbędne ze względów skuteczności i dlatego normy te

20 — Zobacz art. 7 dyrektywy 2005/85 oraz motyw 13 tej dyrektywy. Zobacz również motyw 9 dyrektywy **Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich** (Dz.U. L 348, s. 98).

21 — Przywołany powyżej w pkt 17 wniosek o przyjęcie dyrektywy (objaśnienia do ówczesnego art. 16 wniosku).

obejmują wyczerpujące określenie opcji postępowania będących w dyspozycji państw członkowskich. W związku z tym dyrektywa oferuje państwom członkowskim, na wypadek gdyby wnioskodawca zamierzał wycofać swój wniosek o udzielenie azylu, alternatywnie możliwość umorzenia postępowania lub odrzucenia wniosku<sup>22</sup>.

42. Ten punkt widzenia później znalazł również wyraz w art. 19 i 20 dyrektywy 2005/85, która przewiduje ponadto zgodnie z art. 24 ust. 1 lit. a) w związku z art. 32 i nast. w odniesieniu do kolejnych wniosków składanych po dokonanych uprzednio wycofaniu możliwość ustanowienia procedury szczególnej. I tak państwa członkowskie mogą, zgodnie z art. 34, zobowiązać osobę ubiegającą się o azyl do wskazania faktów i przedstawienia nowych dowodów, które uzasadniają nową procedurę i podjąć decyzję – na zasadzie odstępstwa od art. 12 – również bez wysłuchania wnioskodawcy.

43. Gdyby natomiast osobie ubiegającej się o azyl została przyznana w kontekście rozporządzenia nr 343/2003 możliwość wycofania wniosku bez konsekwencji, to byłoby to sprzeczne z przepisami dyrektywy 2005/85 dotyczącymi sukcesywnego składania wniosków o udzielenie azylu i wynikających z tego prawnych konsekwencji dla ewentualnych kolejnych wniosków.

44. Ta wykładnia rozporządzenia nr 343/2003, zgodnie z którą osoba ubiegająca się o azyl poprzez wycofanie swojego wniosku o udzielenie azylu nie może jednostronnie wpływać na ustalone w tym rozporządzeniu uregulowania dotyczące odpowiedzialności, jest również zgodna ze strukturą i celem rozporządzenia polegającym na szybkim ustanowieniu odpowiedzialności państwa członkowskiego wyłącznie na podstawie obiektywnych kryteriów i pozbawienia osoby ubiegającej się o udzielenie azylu możliwości wywierania jakiegokolwiek oddziaływania w tym względzie poprzez składanie wielu wniosków.

45. Gdyby osoba ubiegająca się o azyl miała możliwość wpływania na określenie państwa odpowiedzialnego poprzez składanie ciągle nowych wniosków o udzielenie azylu przy jednoczesnym wycofywaniu wcześniejszych wniosków, mimo że miało to zostać uniemożliwione właśnie poprzez rozporządzenie nr 343/2003, to cele te zostałyby udaremnione. W tym kontekście należy wskazać na przepis art. 13 rozporządzenia nr 343/2003, który w odniesieniu do przypadków, gdy nie można ustalić odpowiedzialności na podstawie kryteriów wymienionych w tym rozporządzeniu, stanowi, że rozpatrzenie wniosku o udzielenie azylu należy do tego państwa członkowskiego, w którym został złożony pierwszy wniosek. Prawodawca Unii dostrzegał zatem możliwość, że państwo odpowiedzialne, mimo wszystkich możliwości weryfikacji, może nie zostać określone, i wprowadził w odniesieniu do takich sytuacji pomocnicze uregulowanie w zakresie odpowiedzialności. Gdyby każde wycofanie wniosku oznaczało wyłączenie zastosowania rozporządzenia nr 343/2003, to osoba ubiegająca się o azyl miałaby, w zależności od okoliczności danego przypadku, możliwość określenia państwa odpowiedzialnego poprzez wybór swojego miejsca pobytu. Ponadto mógłby nie zostać osiągnięty cel sprawnego rozpatrzenia wniosku poprzez szybkie określenie państwa odpowiedzialnego.

46. W tym kontekście należy również wskazać na problematykę odpowiedzialności w zakresie powrotu osób ubiegających się kiedyś o azyl. Z rozporządzenia nr 343/2003 wynika bowiem, że państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie azylu, po złożeniu przez osobę ubiegającą się o azyl – wyraźnego lub domniemanego – oświadczenia o wycofaniu wniosku o udzielenie azylu i zakończeniu przez właściwy organ krajowy procedury, jest co do zasady odpowiedzialne również za powrót osoby ubiegającej się uprzednio o azyl.

22 — Zmieniony wniosek o przyjęcie dyrektywy Rady w sprawie ustanowienia minimalnych norm dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy w państwach członkowskich [COM(2002) 326 wersja ostateczna, objaśnienia do art. 19].

47. I tak przepis art. 16 ust. 1 lit. e) rozporządzenia nr 343/2003 wskazuje, że mimo zakończenia procedury udzielania azylu na podstawie niezaskarżalnej decyzji odrzucającej wnioski państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie azylu jest zobowiązane do przyjęcia z powrotem osoby ubiegającej się uprzednio o azyl, gdyby osoba ta miała przebywać nielegalnie w innym państwie członkowskim. Zgodnie z wymogami rozporządzenia nr 343/2003 obowiązek ten wygasa dopiero wtedy, gdy państwo członkowskie wydało obywatelowi państwa trzeciego dokument stałego pobytu (art. 16 ust. 2), gdy nie posiadając ważnego dokumentu stałego pobytu opuścił on terytorium państw członkowskich na okres co najmniej trzech miesięcy (art. 16 ust. 3) lub gdy państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku po odrzuceniu wniosku o udzielenie azylu przyjęło i rzeczywiście wprowadza w życie niezbędne przepisy, aby obywatel państwa trzeciego mógł wyjechać do swojego kraju pochodzenia lub do innego państwa, do którego może podróżować zgodnie z prawem (art. 16 ust. 4).

48. W tym względzie rozporządzenie nr 343/2003 przejęło zasadniczo koncepcję konwencji dublińskiej z dnia 15 czerwca 1990 r., zgodnie z którą w przestrzeni, w której swoboda przemieszczania się osób jest zagwarantowana na podstawie przepisów traktatów, każde państwo członkowskie jest odpowiedzialne wobec innego państwa członkowskiego za swoje działania w zakresie wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich i musi ponosić konsekwencje swojego postępowania w duchu solidarności i lojalnej współpracy. Najważniejsze kryteria odpowiedzialności i ich hierarchia odzwierciedlają to ogólne założenie, w przypadku którego odpowiedzialność nakładana jest na to państwo, które miało największy udział we wjeździe osoby ubiegającej się o azyl na terytorium państw członkowskich lub jego pobycie na tym terytorium poprzez wydanie osobie ubiegającej się o azyl wizy lub przyznanie jej prawa pobytu, nie kontrolowało prawidłowo swoich zewnętrznych granic lub umożliwiło wjazd bez wizy. Drugi rząd kryteriów dotyczy konsekwencji wynikających z nieudanego zwalczania przez dane państwo członkowskie nielegalnej imigracji<sup>23</sup>.

49. Wynika z tego jednoznacznie, że decydującym kryterium dla zastosowania rozporządzenia nr 343/2003 w świetle zasady „sprawca odpowiada” jest ustanowienie odpowiedzialności danego państwa członkowskiego względem innych państw członkowskich w odniesieniu do osoby ubiegającej się o udzielenie azylu. Założenie to uwzględnia zasadę, zgodnie z którą państwo członkowskie przejmuje wobec pozostałych państw członkowskich odpowiedzialność za swoje działania w zakresie wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich<sup>24</sup>.

50. Odpowiedzialność zgodnie z zasadą „sprawca odpowiada” uzupełnia dyrektywa 2008/115, w której przewidziane są uregulowania w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich oraz uregulowania w przypadku, gdy ze szczególnych powodów taki powrót nie jest możliwy. Fakt, że w tym kontekście nie są przewidziane szczególne regulacje w zakresie odpowiedzialności, dowodzi tym bardziej, że rozporządzenie nr 343/2003 ma zastosowanie również w tym stadium postępowania.

51. W świetle powyższych rozważań należy na pierwsze pytanie prejudycjalne odpowiedzieć w ten sposób, że wycofanie wniosku o udzielenie azylu przez osobę ubiegającą się o azyl, która złożyła wniosek tylko w jednym państwie członkowskim, nie ma jako takiego wpływu ani na zastosowanie rozporządzenia nr 343/2003, ani na określenie państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrywanie wniosku zgodnie z wymogami tego rozporządzenia.

23 — Zobacz w tym względzie ww. w przypisie 6 wniosek o przyjęcie rozporządzenia (pkt 3.1 uzasadnienia).

24 — Ibidem, objaśnienia do art. 9. Zobacz ponadto ww. w przypisie 19 wniosek o przyjęcie rozporządzenia (pkt 3 uzasadnienia).

*B – W przedmiocie drugiego pytania prejudycjalnego*

52. W swoim drugim pytaniu prejudycjalnym sąd krajowy zmierza do wyjaśnienia, czy w przypadku takim jak w postępowaniu przed sądem krajowym moment wycofania wniosku o udzielenie azylu przez osobę ubiegającą się o azyl ma znaczenie dla oceny skutków prawnych tego wycofania w świetle rozporządzenia nr 343/2003.

53. Na to pytanie można od razu udzielić odpowiedzi przeczącej. Z moich przedstawionych powyżej rozważań wynika, że wycofanie wniosku o udzielenie azylu przez osobę ubiegającą się o azyl, która złożyła wniosek tylko w jednym państwie członkowskim nie ma jako takie wpływu ani na zastosowanie rozporządzenia nr 343/2003, ani na określenie państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku zgodnie z wymogami tego rozporządzenia. Ta zasada znajduje zastosowanie bez względu na to, w którym stadium postępowania oświadczenie o wycofaniu wniosku zostanie złożone.

**VII – Wnioski**

54. W świetle powyższych rozważań proponuję, aby Trybunał odpowiedział na pytania prejudycjalne w następujący sposób:

Wycofanie wniosku o udzielenie azylu przez osobę ubiegającą się o azyl, która złożyła wniosek tylko w jednym państwie członkowskim, nie ma jako takie wpływu ani na zastosowanie rozporządzenia (WE) nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania państwa członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl wniesionego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego, ani na określenie państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku zgodnie z wymogami tego rozporządzenia. Ta zasada znajduje zastosowanie bez względu na to, w którym stadium postępowania oświadczenie o wycofaniu wniosku zostanie złożone.